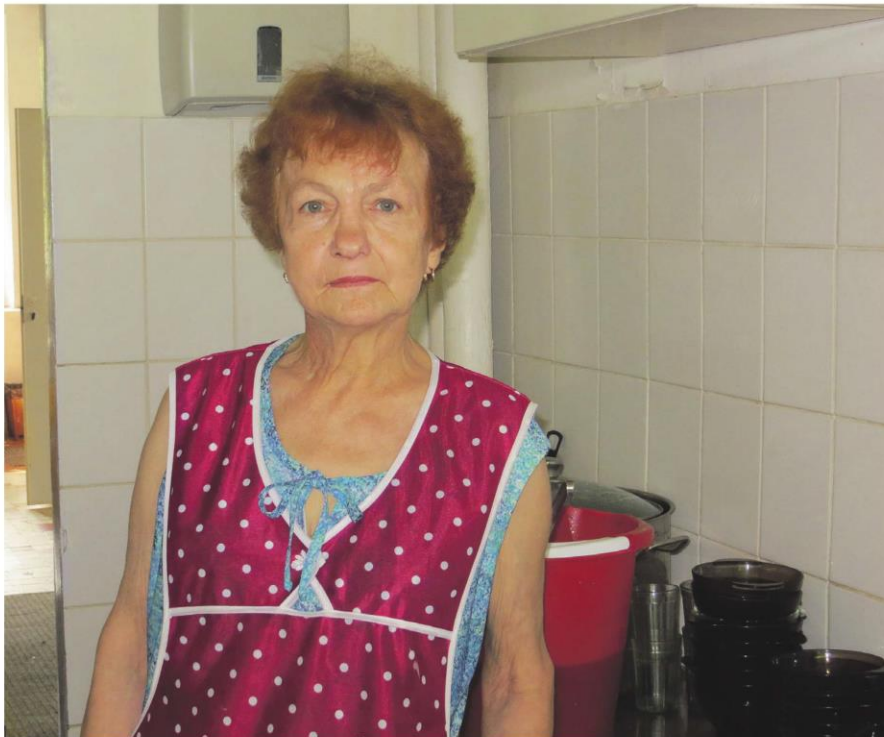

Kirikumõisas saavad abivajajad kõhu korralikult täis süüa

Üle aasta supiköögis kokaametit pidanud Liina Tuvike valmistab koduseid ja maitsvaid toite, mis kundedelt ainult kiidusõnu on pälvinud. 27aastase tööstaažiga kokk teenib supiköögis väikest pensioniilisa.

FOTO: SIRJE LEMMIK

SIRJE LEMMIK
sirjlemmik@ajaleht.ee

Valgamaa parima MTÜ tiitliga pärjatud Domus Petri Kogu tegeleb juba aastaid töötutega ning peab Valga ainsat supikööki, kus saavad koolivaheajal kõhu täis ka kitsikusse perede lapsed.

Teisipäeva hommikul pool üksteist oli Valga koguduse kirikumõisas üpris vaikne: lapsed polnud veel kohale jõudnud ning mehed tegid väljas omi asju. Kokk ja tema abiline askeldasid parajasti köögis. Juba veerand tundi hil-

jem olidki kohal esimesed sööjad: üks vanaproua, töömees ja viis last.

«Esimesed sööjad ilmuvadki veidi enne 11, sest siis algab lõunasöögi aeg,» selgitas majas askeldav Domus Petri Kogu juhatuse liige Ester Liinak. Supiköögis käis näiteks juunis lõunat söömas 40 last, juulis 35. Lapsi toitlustatakse nii suvevaheajal kui ka teistel koolivahepäevadel.

Varasematel aastatel korraldati lastele majas ka huvitegevust, kuid tänavau tegutsevad nad omapäi.

«Taotlesin hasartmängumaksu nõukogust toetust tegevusjuhendaja palkamiseks, kuid kahjuks seda ei saanud. Eks nad siis mängivad siin omavahel laumänge ja veedavad niisama aega. Hoian neil silma peal, et asi väga

lärmakaks kätte ei läheks,» rääkis maja perenaine.

Supiköögi klientuur on kirju

Peale laste kasutavad supiköögi teenuseid töötukassast suunatud tööhajutusse osalejad ja vabatahtliku töö tegijad ning need lapsed, kes oma toimetulekutoetuse saamiseks teevad niinimetatud viit tööpäeva. Kõhu saavad täis ka linnalt toetust saavad väikese sissetulekuga eakad ja puudega inimesed – neid käib seal praegu söömas kuus.

Lisanduvad supiköögi püsikund, kolm-neli vanaprouat ja -härrat, kes käivad seal keha kinnitamas eelkõige soodsas hinnas pärast – nemad maksavad oma toidu eest ise. «Praegu käib veel siin tööl veel üks Tartu vangla kri-

minaalhooldusosakonna suunamisega meesterahvas, kes teeb talle määratud travhi asemel oma ühiskondlikult kasuliku töö tunde,» selgitas Liinak.

Laua taga lasi parasjagu prael hea maitseda sügisel teist klassi alustav Angelina, kes suvel supiköögis igapäevane külaline. «Toidud on väga head, nii supid kui ka praed. Mulle väga meeldib siin söömas käis,» sõnas tüdruk isukalt söömist jätkates. «Täna on kartul ja guljašš ning salat. Kaks kommi anti veel magustoiduks,» kinnitas ta.

Et toidud väga maitsvad on, kinnitasid ka Viktoria ja Karina, kes samuti iga päev supikööki külastavad. Viktoria läheb sügisel 7. ja Karina 6. klassi. «Söögid on hästi kodusel ja mulle meeldivad need kõik, mida siin sõnnud

olen,» nentis Viktoria. «Supiköök asendab vähekindlustatud perede lastele vaheajalool koolitoitlustust,» täpsustas maja perenaine.

Töötukassa suunamisel vabatahtliku töö tegija Kalev oli lastega ühte meelt ja kiitis samuti, et toidud on väga maitsvad ning portsud suurel, annab kohe ära süüa. «Viivad lausa keele alla, kokk on tipp-topp. Tulin siia majja juba veebruaris tööhajutusele ja jätkasin seejärel vabatahtliku tööga, mis lõppeb 16. augustil. Teen siin kõiki töid, mida teha vaja.»

Valgalasest vanaproua Elga Teesalu käib juba aastaid supiköögis lõunat söömas ning temalgi jagus roogadele vaid kiidusõnu.

«Elan lihakombinaadi kandis ja tulen bussiga linna ning siis supikööki. Liikuma ju peab ja bussipeatusest siia on paras jalutus-käik. Elan üksinda ning pole mõtet ega ka tahtmist vaaritama hakata. Siin on tõi väga maitsvad söögid ja mis peasi: soodne hind ka. Minusugusele pensionäriale täiesti taskukohane,» kinnitas 87aastane proua ja tunnustas kohe ka kogu maja personali eesotsas kokaga. «Nad on kõik väga sõbralikud ja lahked. Siin on tore käis, saab mõne sõna juttu ajada ja omavahel suhelda.»

Supid praadidega vaheldumisi

Lõunasöögiports maksab üks euro ja 30 senti. Kolmel päeval nädalas pakutakse suppi ja magustoitut ning kahel päeval praadi, salatit ning morsi. «Lapsed ei jää maistusest ilma ka praepäevadel, saavad ikka lisaks mõne kommi või küpsise,» kinnitas Liinak.

Kokk Liina Tuvike on supiköögis ametis olnud üle aasta. «Mulle meeldib söögitegemine. Töötasin 27 aastat kokana ning siin teenin väikest pensioniilisa. Siin on tore töötada, saab lõunasöögi käijatega juttugi puhuda,» sõnas Tuvike. Tema sõnul käib päevas söömas üle paarikümne inimese, koolivaheajal lisaks veel lapsed.

Seda, et kokatädi kasinate võimaluste juures ülimalt maitsvaid toite valmistab, kinnitasid ka väljas töötavad mehed. «Söögid on kodusel ja head ning portsudki mehe väärilised,» sõnas Ahto, kes veebruarist käis Domus Petris esmalt tööhajutusel ja on nüüd tegevas vabatahtlikku tööd. Varem on mees terve elu teinud puidutööd.

Ester Liinaku sõnul on majas ja selle ümbruses rakkes neli töötukassa teenusel olevat meesterahvast. «Mehed lõikavad ja lõhuvad küttepuid. Tegid korda kõik

KLIENTIDE ARV

2008	183
2009	158
2010	149
2011	165
2012	166
2013	176
2014	154
2015	109 (sh 59 last)
2016 (1. poolaasta)	ligi 80 (sh 39 last)

Allikas: Domus Petri Kogu

maja esimese korruse aknad. Remontisid aknaraame ja -plekke ning pilastreid. Harjutame siin meestega töödistsipliini ja kohusetunnet. Tööpäev algab kindlal kellajaal ning alkoholiõhnadega ma kedagi tööd tegema ei luba,» rääkis Liinak.

Kellamehest kütja tööga rahul

Kalev Leosk on kirikumõisa tegevistega seotud juba viiendat aastat. «Algul tulin siia tööhajutusele ja nüüdseks olen jäänud harjutama. Teen majas ja väljas kõiki töid, mida vaja. Lõhun puid, hommikuti koorin köögis kartuleid, kütan nii seda määka kui ka kirikut ning olen kirikus veel kellamehena ametis. Mulle meeldib siin tööl käia, seltskond on sõbralik, söögidki väga toivad ja maitsvad,» sõnas mees, kes varem töötanud raudeteel, metsatööl ja saeraamides.

Domus Petri Kogu supiköögis on juba rohkem kui tosikond aastat peale laste toitlustamise pakutud tasuta sööki vähekindlustatud või töötutele linnakodanikele ning taskukohase tasu eest linnarahvalegi. «Meie põhimõte on, et inimesed, kes mingisugustel põhjustel meie majja satuvad, ei jääks kunagi lõunasöögi,» nentis Liinak.

Domus Petri ja supiköögi tegevust doteerib Valga linnavalitsus nii tegevustoetuse kui ka teenuse ostmise kaudu. Suur abi on ka töötukassast, kes suunab töötuid tööpäevadele, tööhajutusele või vabatahtlikule tööle ning katub ka nende lõunasöögi.

Kahjuks või pigemini siiski õnneks aasta-aastalt supiköögi klientide arv väheneb. «Kas see on seotud rahva elatustaseme tõusuga või mitte, ei oska ma öelda. Küll võin kinnitada, et teenus on endiselt nõutud ja vajalik, eriti lastele, kel nii mõnelgi jääb see ainukeks soojaks söögiks päevas.»

Valga koguduse kirikumõisas tegutsev MTÜ Domus Petri Kook pakub lõunasööki väikese sissetulekuga eakatele ja puudega inimestele, vähekindlustatud perede lastele ja töötutele.

Vanaproua Elga Teesalu on supiköögi püsiklient ning käib siin just soodsas hinnaga isuratatavate roogade pärast. Sel päeval oli lõunasöögi kartul salatit ja guljašiga.

Valgalane Kalev Leosk on kirikumõisa tegemistega seotud juba viiendat aastat. Alguks tööhajutusele tulnud mees on sinna majapidamistööd tegema jäänudki.